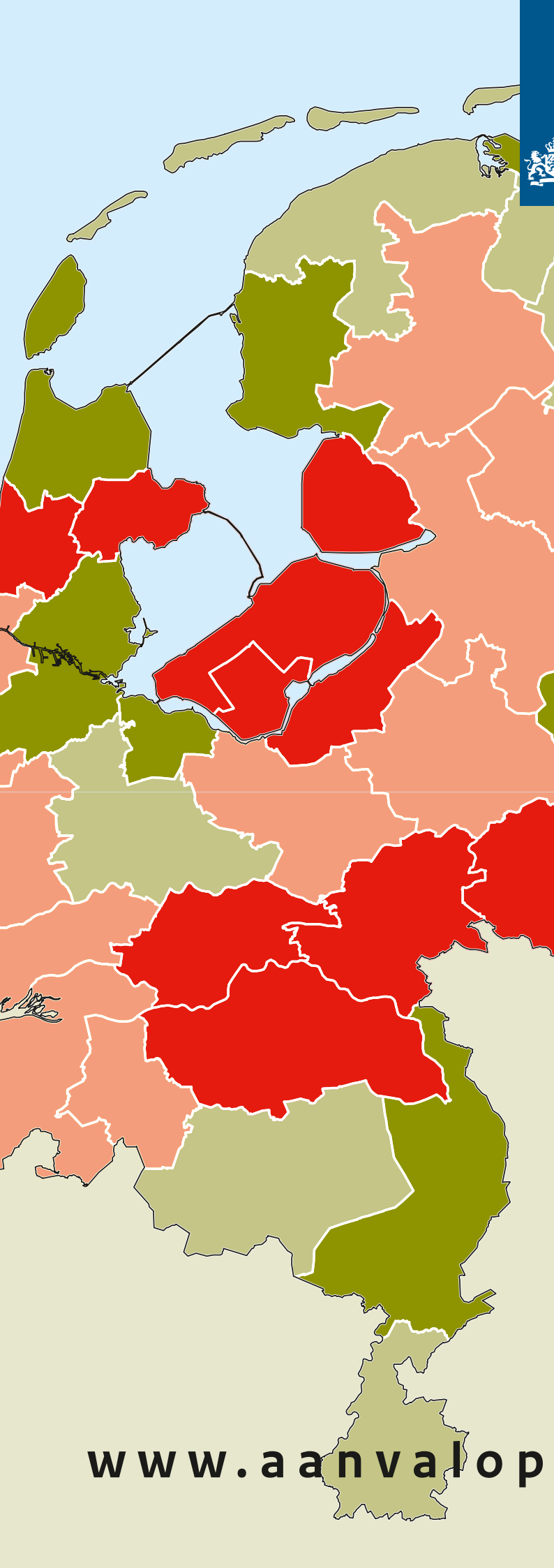




Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap



Bijlage

VSV-brief 2010

Nieuwe voortijdig schoolverlaters

Convenantjaar 2008-2009
Voorlopige cijfers

www.aanvalopschooluitval.nl



Figuur 1: overzicht RMC-regio's Nederland
Bron: DUO

De Bijlage bevat kaarten op landelijk- en regionaal niveau. Figuur 1 dient samen met de RMC-regiolijsjt als navigatiehulpmiddel bij het gebruik van de Bijlage.

Alle gemeenten in Nederland moeten (potentiële) voortijdig schoolverlaters registreren en ervoor zorgen dat zij via een passend onderwijs- of arbeidstraject alsnog een startkwalificatie halen (een diploma van een havo-, vwo- of mbo-opleiding). Een jongere is volledig leerplichtig tot en met het schooljaar waarin hij of zij 16 jaar wordt. Daarna geldt voor alle jongeren tot 18 jaar de kwalificatieplicht.

Gemeenten participeren in één van de 39 RMC-regio's (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie). Per RMC-regio is er één contactgemeente die de melding en registratie van voortijdig schoolverlaters door scholen coördineert tussen overheid, onderwijs, jeugdzorg, justitie en arbeid.

RMC-regiospecifieke informatie vindt u op www.aanvalopschooluitval.nl bij 'regio info'.

RMC-regio	Contactgemeente
1 Oost-Groningen	Veendam
2 Noord-Groningen Eemsmond	Delfzijl
3 Centraal en Westelijk Groningen	Groningen
4 Friesland Noord	Leeuwarden
5 Zuid-west Friesland	Sneek
6 Friesland-Oost, 'de Friese Wouden'	Smallingerland
7 Noord- en Midden Drenthe	Assen
8 Zuid-oost Drenthe	Emmen
9 Zuid-west Drenthe	Hoogeveen
10 IJssel-Vecht	Zwolle
11 Stedendriehoek	Apeldoorn
12 Twente	Enschede
13 Achterhoek	Doetinchem
14 Arnhem/Nijmegen	Nijmegen
15 Rivierenland	Tiel
16 Eem en vallei	Amersfoort
17 Noord-Veluwe	Harderwijk
18 Flevoland	Lelystad
19 Utrecht	Utrecht
20 Gooi en Vechtstreek	Hilversum
21 Agglomeratie Amsterdam	Amsterdam
22 West-Friesland	Hoorn
23 Kop van Noord-Holland	Den Helder
24 Noord-Kennemerland	Alkmaar
25 West-Kennemerland	Haarlem
26 Zuid Holland Noord	Leiden
27 Zuid-Holland-Oost	Gouda
28 Haaglanden	Den Haag
29 Rijnmond	Rotterdam
30 Zuid-Holland-Zuid	Dordrecht
31 Noord- en Zuid Beveland, Schouwen Duiveland, St. Philipsland en Tholen	Goes
32 Walcheren	Middelburg
33 Zeeuws-Vlaanderen	Terneuzen
34 West-Brabant	Breda
35 Midden-Brabant	Tilburg
36 Noord-Oost-Brabant	's-Hertogenbosch
37 Zuidoost-Brabant	Eindhoven
38 Gewest Limburg-Noord	Venlo
39 Gewest Zuid-Limburg	Heerlen

Inhoudsopgave

1.	Het nationaal perspectief	2
2.	De regio's	3
3.	De gemeenten	6
4.	De onderwijsinstellingen	9
5.	Onderwijskenmerken nieuwe vsv'ers	14
6.	Persoonskenmerken nieuwe vsv'ers	18
7.	Bronnen en berekeningswijze voor het aantal voortijdig schoolverlaters	22

1. Het nationaal perspectief

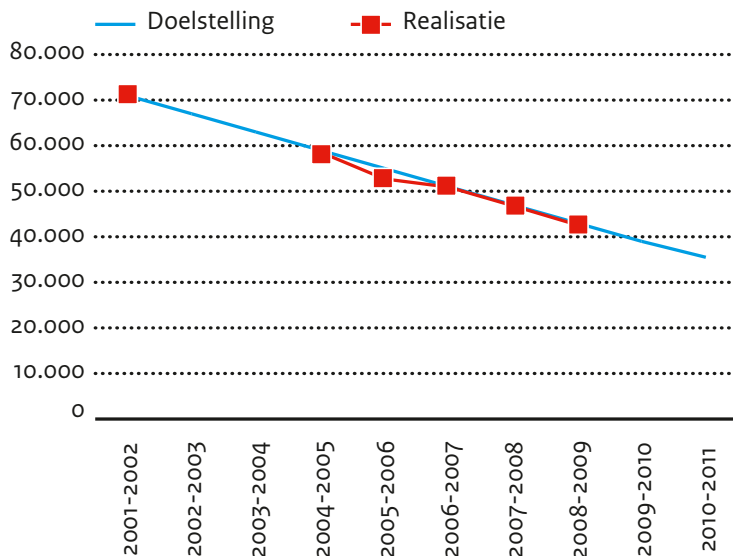
De focus in Nederland ligt op het voorkómen van schooluitval. De nationale doelstelling is het aantal nieuwe vsv'ers in 10 jaar terugbrengen van 71.000 in 2002 tot 35.000 in 2012, gemeten over schooljaar 2010-2011. De gegevens uit deze bijlage zijn gebaseerd op de voorlopige cijfers over schooljaar 2008-2009.

Op landelijk niveau bedraagt het aantal nieuwe vsv'ers dat er tussen 1 oktober 2008 en 1 oktober 2009 bij is gekomen 42.600. Het aantal nieuwe vsv'ers is in schooljaar 2008-2009 ten opzichte van schooljaar 2005-2006 gemiddeld over alle regio's gedaald met bijna 20%.

Een nieuwe voortijdig schoolverlater (vsv'er) is een leerling van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of minimaal mbo-diploma niveau 2) in een bepaald schooljaar het onderwijs verlaat. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers aan het begin van het schooljaar.

Figuur 1: nationale doelstelling en realisatie absoluut aantal nieuwe vsv'ers

Bron: DUO



Tabel 1: realisatie aantal nieuwe vsv'ers nationaal in aantallen en percentages

Bron: DUO

	2002	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011
Realisatie	71.000	58.600	52.700	50.900	46.800	42.600		35.000
Percentage vsv	5,5%	4,6%	4,1%	3,9%	3,6%	3,2%		2,7%
Realisatie TK-brief feb. 2009	71.000	60.500	54.100	52.700	48.300			

Meerjarige statistische correctie

Er is een meerjarige statistische correctie op de landelijke cijfers doorgevoerd. De doorstroom van leerlingen uit het regulier voortgezet onderwijs naar het voortgezet speciaal onderwijs bleek niet in de volle omvang verwerkt te zijn. Een jongere die van het reguliere voortgezet onderwijs doorstroomt naar het voortgezet speciaal onderwijs (vso) is en wordt geen voortijdig schoolverlater. Hij/zij volgt namelijk onderwijs dat in principe niet opleidt tot een startkwalificatie. Het onderwijsnummer (BRON) is nog niet ingevoerd in het vso. Daarom is aanvullende informatie nodig voor het vaststellen van het landelijk cijfer. De noodzakelijke koppeling van bestanden is nu uitgevoerd met een betere techniek waaruit deze meerjarige statistische correctie voortvloeit. Deze correctie heeft geen invloed op het gegeven uit 2002 van 71.000 voortijdig schoolverlaters, noch op de resultaten in de convenanten.

2. De regio's

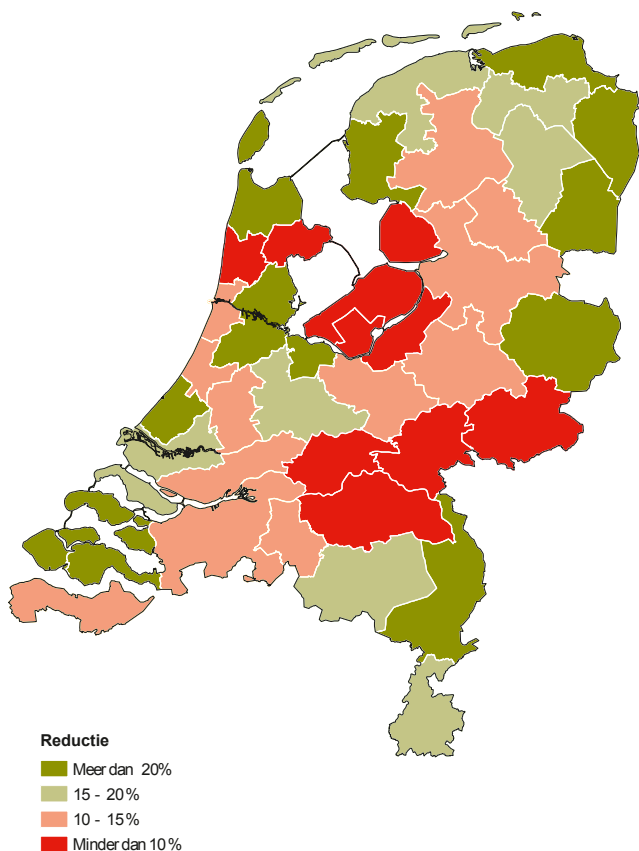
In de convenanten *Aanval op Schooluitval* is met alle 39 RMC-regio's afgesproken het aantal nieuwe vsv'ers in de schooljaren 2007-2008 tot en met 2010-2011 te verminderen met 40% t.o.v. het peiljaar 2005-2006. De uitval moet jaarlijks cumulatief met 10% verminderen; 10% in schooljaar 2007-2008, 20% in schooljaar 2008-2009, oplopend naar 40% reductie in 2010-2011.

Het resultaat van schooljaar 2008-2009 laat verschillen zien tussen de RMC-regio's. Veertien regio's – waaronder enkele grote- hebben de convenantdoelstelling van -20% gehaald. Helaas zijn er ook regio's die zowel gemeten naar het absolute aantal als naar de procentuele ontwikkeling een minder positief resultaat kennen.

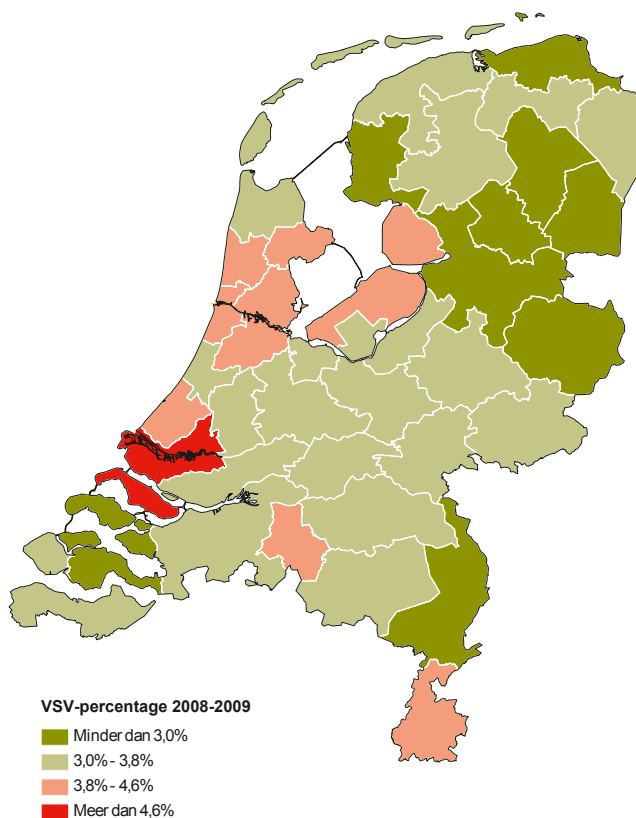
- 14 regio's (36%) hebben de reductie van afgerond 20% of meer behaald. In 25 regio's (64%) is deze niet behaald.
- In 5 regio's is de reductie meer dan 25%. Daarentegen is in 8 regio's de daling minder dan 10%. In geen enkele regio is sprake van een stijging van het aantal vsv'ers.

- De regio Agglomeratie Amsterdam heeft zelfs een daling van meer dan 30% gerealiseerd.
- Het vsv-percentage ligt nog steeds hoog in de regio's Rijnmond, Noord-Kennemerland, Midden-Brabant en Flevoland.
- De regio's Agglomeratie Amsterdam, Rijnmond en Haaglanden hebben absoluut gezien het grootste aantal vsv'ers.
- Zuidwest Friesland, Noord- en Midden-Drenthe, IJssel-Vecht en Noord-Groningen en Eemsmond hebben procentueel de laagste uitval.

Figuur 2: RMC-regio's, realisatie reductie nieuwe vsv'ers in 2008-2009 t.o.v. 2005-2006
Bron: DUO



Figuur 3: RMC-regio's, percentage nieuwe vsv'ers in 2008-2009
Bron: DUO

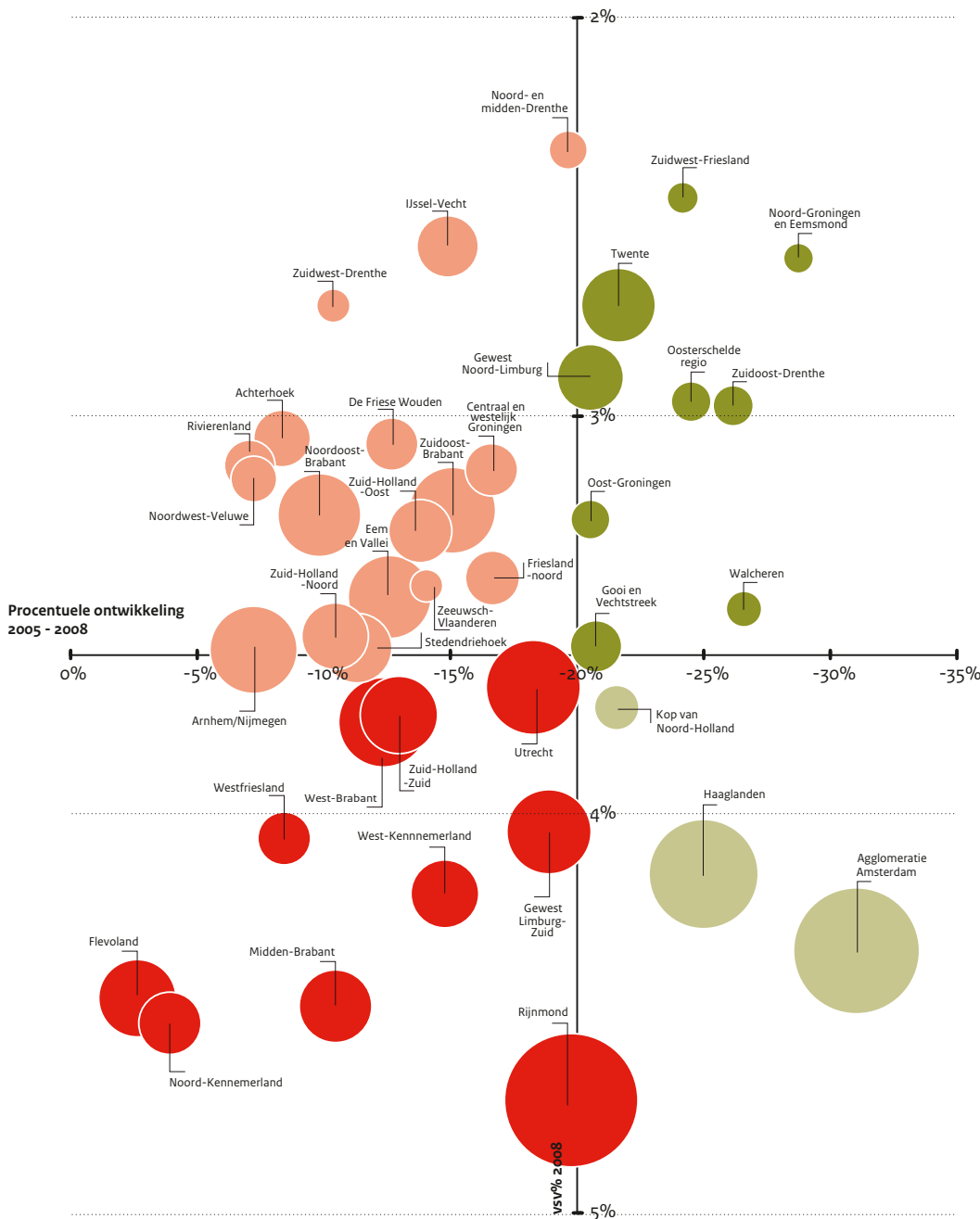


Tabel 2: RMC-regio's vsv reductie in 2008-2009 t.o.v. 2005-2006
Bron: DUO

		2005-2006			2008-2009			%VSV-ontwik- keling t.o.v. 2005- 2006
RMC-regio		Deel- nemers	Aantal VSV	% VSV	Deel- nemers	Aantal VSV	% VSV	
21	Agglomeratie Amsterdam	91.246	5.790	6,3%	91.952	3.993	4,3%	-31,0%
2	Noord-Groningen en Eemsmond	9.228	327	3,5%	8.947	233	2,6%	-28,7%
32	Walcheren	9.352	440	4,7%	9.269	323	3,5%	-26,6%
8	Zuidoost-Drenthe	13.818	558	4,0%	13.852	412	3,0%	-26,2%
28	Haaglanden	72.070	3.999	5,5%	72.266	2.999	4,1%	-25,0%
31	Oosterschelde regio	13.531	539	4,0%	13.732	407	3,0%	-24,5%
5	Zuidwest-Friesland	10.203	335	3,3%	10.357	254	2,5%	-24,2%
12	Twente	51.006	1.770	3,5%	50.958	1.387	2,7%	-21,6%
23	Kop van Noord-Holland	13.707	649	4,7%	13.640	509	3,7%	-21,6%
20	Gooi en Vechtstreek	18.784	853	4,5%	18.891	676	3,6%	-20,8%
38	Gewest Noord-Limburg	38.288	1.398	3,7%	38.266	1.111	2,9%	-20,5%
1	Oost-Groningen	11.985	492	4,1%	11.993	391	3,3%	-20,5%
29	Rijnmond	96.478	5.575	5,8%	94.814	4.473	4,7%	-19,8%
7	Noord- en midden-Drenthe	15.587	468	3,0%	16.120	376	2,3%	-19,7%
39	Gewest Limburg-Zuid	46.430	2.207	4,8%	44.264	1.790	4,0%	-18,9%
19	Utrecht	60.556	2.731	4,5%	60.639	2.232	3,7%	-18,3%
4	Friesland-noord	21.846	888	4,1%	21.721	740	3,4%	-16,7%
3	Centraal en westelijk Groni	21.769	830	3,8%	22.073	692	3,1%	-16,6%
37	Zuidoost-Brabant	57.404	2.202	3,8%	57.775	1.870	3,2%	-15,1%
10	IJssel-Vecht	37.480	1.121	3,0%	37.059	954	2,6%	-14,9%
25	West-Kennemerland	27.216	1.373	5,0%	27.860	1.170	4,2%	-14,8%
33	Zeeuwsch-Vlaanderen	7.762	313	4,0%	7.852	269	3,4%	-14,1%
27	Zuid-Holland-Oost	31.329	1.180	3,8%	30.924	1.017	3,3%	-13,8%
30	Zuid-Holland-Zuid	40.477	1.733	4,3%	40.212	1.508	3,8%	-13,0%
6	De Friese Wouden	22.893	804	3,5%	22.862	702	3,1%	-12,7%
16	Eem en Vallei	49.778	1.999	4,0%	50.573	1.747	3,5%	-12,6%
34	West-Brabant	52.939	2.306	4,4%	53.623	2.021	3,8%	-12,4%
11	Stedendriehoek	34.269	1.387	4,0%	34.335	1.230	3,6%	-11,3%
35	Midden-Brabant	29.864	1.493	5,0%	29.833	1.337	4,5%	-10,5%
26	Zuid-Holland-Noord	31.758	1.254	3,9%	31.611	1.123	3,6%	-10,4%
9	Zuidwest-Drenthe	10.614	318	3,0%	10.466	285	2,7%	-10,4%
36	Noordoost-Brabant	52.565	1.923	3,7%	53.376	1.734	3,2%	-9,8%
22	Westfriesland	16.975	770	4,5%	17.363	705	4,1%	-8,4%
13	Achterhoek	26.409	886	3,4%	26.568	812	3,1%	-8,4%
17	Noordwest-Veluwe	17.071	580	3,4%	17.036	538	3,2%	-7,2%
14	Arnhem/Nijmegen	52.522	2.075	4,0%	53.668	1.925	3,6%	-7,2%
15	Rivierenland	20.118	696	3,5%	20.709	647	3,1%	-7,1%
24	Noord-Kennemerland	21.599	1.018	4,7%	21.618	978	4,5%	-3,9%
18	Flevoland	33.364	1.554	4,7%	33.912	1.513	4,5%	-2,6%

Tabel 2 toont per RMC-regio de vsv-reductie in 2008-2009 t.o.v. 2005-2006. De tabel is gerangschikt op de hoeveelheid procentuele vsv-reductie per RMC-regio. Bovenaan staat de regio met de meeste vsv-reductie ten opzichte van 2005-2006.

Figuur 4: de ontwikkeling, het vsv-percentage en absolute aantal vsv'ers per RMC in 2008-2009
Bron: DUO



Toelichting figuur 4

Per RMC-regio worden voor het schooljaar 2008-2009 drie relevante dimensies getoond: het absolute aantal nieuwe vsv'ers, het vsv-percentage en de procentuele ontwikkeling van het absolute aantal vsv'ers t.o.v. 2005-2006.

- De grootte van de cirkel geeft het aantal vsv'ers weer; dus hoe groter de cirkel, hoe groter de groep nieuwe vsv'ers. Bijvoorbeeld: In de RMC-regio's Rijnmond en Agglomeratie Amsterdam ontstond er een aanzienlijk groter aantal nieuwe vsv'ers dan in de regio's Zuidwest-Friesland en Zuidwest-Drenthe.
- De horizontale positie van elke cirkel geeft de procentuele ontwikkeling weer van het aantal nieuwe vsv'ers in het schooljaar 2008-2009 t.o.v. het schooljaar 2005-2006. Regio's rechts van de as hebben het aantal vsv'ers met meer dan 20% teruggedrongen. Regio's links van de as hebben een lagere afname.
- De verticale positie van elke cirkel geeft het vsv-percentage weer. Het middelpunt van de grafiek ligt bij het gemiddelde van de regio's. Regio's onder de as hebben een hoger dan gemiddeld percentage vsv'ers. Regio's boven de horizontale as hebben een lager dan gemiddeld percentage vsv'ers.

- In combinatie:
- De grootte van de cirkel van de RMC-regio Noord-Kennemerland geeft bijvoorbeeld aan dat deze tot de middencategorie behoort wat betreft het aantal vsv'ers. De positie helemaal links betekent dat de ontwikkeling van het aantal vsv'ers ongunstig is geweest. De positie tamelijk ver onder de horizontale as geeft aan dat het niveau van het percentage vsv'ers hoog is.
 - De RMC-regio Twente combineert met een positie rechtsboven in de figuur een gunstige ontwikkeling in het aantal vsv'ers met een laag procentueel niveau.

3. De gemeenten

Iedere regio is een verzameling van grotere en kleinere gemeenten. Met het onderwijsnummer zijn ook op gemeentelijk niveau verschillen aan te geven. Tabel 3 toont de procentuele reductie van de 31 grootste gemeenten (G31), beginnend met Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht (G4). De Ortega-gemeenten staan apart genoemd en de tabel is verder aangevuld met de cijfers van kleinere gemeenten.

- 39 % van de gemeenten (169 gemeenten) heeft de 20% reductie behaald.
- 21 % van de gemeenten (86 gemeenten) laten een stijging zien.
- Van de 31 grootste gemeenten (G31) en de Ortega-gemeenten hebben 11 gemeenten de 20% reductie behaald. Alleen Lelystad laat een stijging van het aantal nieuwe vsv'ers zien.
- Het percentage nieuwe vsv'ers ligt in de 4 grootste gemeenten hoger dan het landelijk gemiddelde.
- Ruim 10% van de deelnemers woont in de G4. Echter ruim 17% van alle vsv'ers komt uit de G4.
- Zowel Amsterdam als Den Haag laten een hogere daling dan de 20% zien ten opzichte van 2005-2006. Amsterdam is koploper met een daling van ruim 36%.

De krachtwijken

Het kabinet heeft 40 krachtwijken¹ benoemd. De 40 krachtwijken zijn gedefinieerd op basis van een aantal sociaaleconomische kenmerken. Het percentage vsv is daarbij buiten beschouwing gebleven. In tabel 4 is te zien wat de vsv-cijfers en ontwikkeling zijn in de 40 krachtwijken.

- Het percentage vsv varieert tussen de 3,7% en de 11,7% en ligt daarmee in alle krachtwijken hoger dan het landelijk gemiddelde (3,6%).

- 29 krachtwijken (74%) hebben een reductie van 20% of meer behaald. 3 krachtwijken laten een toename zien.
- Circa 7% van alle vsv'ers woont in een krachtwijk. Ondanks dat dit een relatief grote groep is, woont het merendeel van de nieuwe vsv'ers buiten een krachtwijk.

¹ Deze wijken staan ook wel bekend onder de naam 'Vogelaarwijken', naar oud-minister Vogelaar van Wonen, Wijken en Integratie.

Tabel 3: gemeenten, vsv-reductie in 2008-2009 t.o.v. 2005-2006

Bron: DUO

		2005-2006			2008-2009			%VSV-ontwikkeling t.o.v. 2005-2006
		Deelnemers	Aantal vsv	%VSV	Deelnemers	Aantal vsv	%VSV	
G4	Utrecht	15.407	906	5,88%	15.692	807	5,1%	-10,9%
	Amsterdam	45.077	3532	7,84%	43.637	2.232	5,1%	-36,8%
	s-Gravenhage	31.275	2207	7,06%	31.451	1.626	5,2%	-26,3%
	Rotterdam	44.348	3137	7,07%	42.404	2.581	6,1%	-17,7%
G31	Venlo	8.043	403	5,01%	7.843	279	3,6%	-30,8%
	Heerlen	6.500	407	6,26%	6.242	287	4,6%	-29,5%
	Emmen	8.655	392	4,53%	8.744	279	3,2%	-28,8%
	Hengelo Overijssel	6.411	236	3,68%	6.366	177	2,8%	-25,0%
	Almelo	5.742	270	4,70%	5.675	207	3,6%	-23,3%
	Schiedam	5.569	352	6,32%	5.760	271	4,7%	-23,0%
	Haarlem	9.712	561	5,78%	9.576	447	4,7%	-20,3%
	Eindhoven	13.589	731	5,38%	13.655	585	4,3%	-20,0%
	Enschede	11.079	572	5,16%	11.257	464	4,1%	-18,9%
	Nijmegen	10.220	526	5,15%	10.095	432	4,3%	-17,9%
	Zaanstad	10.303	581	5,6%	10.734	480	4,5%	-17,4%
	Amersfoort	10.434	484	4,6%	11.137	401	3,6%	-17,1%
	Zwolle	8.959	375	4,2%	8.972	313	3,5%	-16,5%
	Arnhem	9.752	573	5,9%	9.994	481	4,8%	-16,1%
	Leeuwarden	6.819	372	5,5%	6.936	313	4,5%	-15,9%
	Deventer	7.233	369	5,1%	7.367	311	4,2%	-15,7%
	Helmond	6.250	340	5,4%	6.548	290	4,4%	-14,6%
	Breda	12.027	610	5,1%	12.408	527	4,2%	-13,7%
	Groningen	9.840	469	4,8%	9.929	414	4,2%	-11,7%
	Sittard-Geleen	7.228	338	4,7%	6.880	303	4,4%	-10,4%
	Tilburg	14.366	834	5,8%	14.293	758	5,3%	-9,1%
	Dordrecht	9.644	560	5,8%	9.497	511	5,4%	-8,8%
	Maastricht	7.191	423	5,9%	6.794	390	5,7%	-7,8%
	S Hertogenbosch	9.654	499	5,2%	9.770	462	4,7%	-7,4%
	Leiden	7.261	368	5,1%	7.223	341	4,7%	-7,3%
	Alkmaar	7.260	418	5,8%	6.964	403	5,8%	-3,6%
Lelystad	5.885	304	5,2%	5.819	310	5,3%	2,0%	
Ortega gemeenten	Almere	16.970	863	5,1%	17.648	832	4,7%	-3,6%
	Apeldoorn	12.659	552	4,4%	12.466	474	3,8%	-14,1%
	Ede Gld	9.487	352	3,7%	9.532	336	3,5%	-4,5%
	Haarlemmermeer	10.478	498	4,8%	11.075	384	3,5%	-22,9%
Zoetermeer	11.113	526	4,7%	10.706	402	3,8%	-23,6%	
Overige gemeenten	100.000-250.000 inwoners	60.707	2.791	4,6%	61.427	2.428	4,0%	-13,0%
	50.000 tot 100.000 inwoners	169.808	7.743	4,6%	170.226	6.429	3,8%	-17,0%
	20.000 tot 50.000 inwoners	496.400	17.788	3,6%	498.693	15.207	3,0%	-14,5%
	minder dan 20.000 inwoners	191.640	6.363	3,3%	192.981	5.337	2,8%	-16,1%

Tabel q: een overzicht van de nieuwe vsv'ers in 2008-2009 per krachtwijk

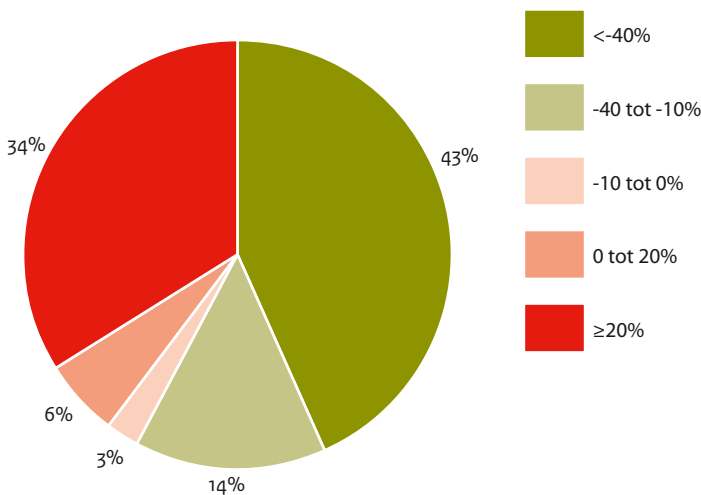
Bron: DUO

		2005-2006			2008-2009			%VSV-ontwikke-ling t.o.v. 2005-2006
Gemeente	Wijk	Deel-nemers	Aantal VSV	% VSV	Deel-nemers	Aantal VSV	% VSV	
Totaal krachtwijken		60.583	5.210	8,6%	52.553	3.688	7,0%	-29,2%
Alkmaar	Overdie	619	59	9,5%	471	55	11,7%	-6,8%
Amersfoort	De Kruiskamp	318	26	8,2%	319	36	11,3%	38,5%
Amsterdam	Amsterdam Noord	1.908	178	9,3%	1705	122	7,2%	-31,5%
	Amsterdam Oost	1.506	119	7,9%	1232	66	5,4%	-44,5%
	Bijlmer	1.964	179	9,1%	1891	125	6,6%	-30,2%
	Bos en Lommer	3.009	284	9,4%	2441	172	7,0%	-39,4%
	Nieuw West	9.336	799	8,6%	8064	468	5,8%	-41,4%
	Het Arnhemse Broek	656	54	8,2%	626	49	7,8%	-9,3%
Arnhem	Klarendal	516	36	7,0%	395	38	9,6%	5,6%
	Malburgen/Immerloo	1.166	106	9,1%	1020	79	7,7%	-25,5%
	Presikhaaf	723	62	8,6%	625	35	5,6%	-43,5%
Deventer	Rivierenwijk	442	54	12,2%	293	31	10,6%	-42,6%
Dordrecht	WielwijkCrabbehof	924	105	11,4%	765	67	8,8%	-36,2%
Eindhoven	Bennekel	533	45	8,4%	451	32	7,1%	-28,9%
	Doornakkers	396	32	8,1%	363	32	8,8%	0,0%
	Woensel West	215	20	9,3%	183	8	4,4%	-60,0%
Enschede	Velve-Lindehof	341	28	8,2%	348	24	6,9%	-14,3%
Groningen	De Hoogte	144	14	9,7%	135	14	10,4%	0,0%
	Korrewegwijk	308	36	11,7%	270	19	7,0%	-47,2%
Heerlen	Meezenbroek	546	35	6,4%	493	18	3,7%	-48,6%
Leeuwarden	Heechterp/Schieringen	270	33	12,2%	230	16	7,0%	-51,5%
Maastricht	Maastricht Noordoost	889	72	8,1%	689	62	9,0%	-13,9%
Nijmegen	Hatert	478	27	5,6%	392	23	5,9%	-14,8%
Rotterdam	Bergpolder	294	25	8,5%	256	12	4,7%	-52,0%
	Oud Zuid	6.215	527	8,5%	5535	431	7,8%	-18,2%
	Overschie	549	34	6,2%	502	28	5,6%	-17,6%
	Rotterdam Noord	3.266	256	7,8%	2602	177	6,8%	-30,9%
	Rotterdam West	5.607	494	8,8%	4860	386	7,9%	-21,9%
	Vreewijk	1.092	70	6,4%	966	53	5,5%	-24,3%
	Zuidelijke Tuinsteden	1.798	160	8,9%	1519	123	8,1%	-23,1%
	Nieuwland	1.109	105	9,5%	1054	62	5,9%	-41,0%
s-Gravenhage	Den Haag Z-West	3.006	265	8,8%	2741	208	7,6%	-21,5%
	Schilderswijk	3.244	255	7,9%	2970	184	6,2%	-27,8%
	Stationsbuurt	881	86	9,8%	795	53	6,7%	-38,4%
	Transvaal	835	75	9,0%	761	42	5,5%	-44,0%
Utrecht	Kanaleneiland	1.637	122	7,5%	1431	95	6,6%	-22,1%
	Ondiep	422	45	10,7%	294	32	10,9%	-28,9%
	Overvecht	2.201	199	9,0%	1803	147	8,2%	-26,1%
	Zuilen Oost	524	35	6,7%	415	36	8,7%	2,9%
Zaanstad	Poelenburg	697	54	7,7%	648	28	4,3%	-48,1%

4. De onderwijsinstellingen

In de volgende figuren wordt aandacht besteed aan de resultaten van vo-scholen en mbo-instellingen. Belangrijk hierbij op te merken is dat diverse factoren van invloed kunnen zijn op het aantal vsv'ers. Zo zijn er verschillende sociaaleconomische kenmerken op regioniveau die van invloed zijn op het vsv-risico van de onderwijspopulatie. Dit zijn factoren als het aandeel huishoudens met uitkeringen, lage inkomens en niet-westerse allochtonen in een regio. Ook het onderwijsniveau speelt een rol. Bij onderwijsinstellingen die verhoudingsgewijs meer leerlingen in niveau 1 en 2 van het mbo hebben dan andere onderwijsinstellingen is het risico om uit te vallen hoger.

Figuur 5: totaal van vo-scholen naar hoeveelheid % vsv reductie in 2008-2009
Bron: DUO



De uitval in het vo (gemiddeld 1,1%) is lager dan in het mbo (8%). In deze paragraaf wordt daarom ook uitgebreider ingegaan op de uitval in het mbo.

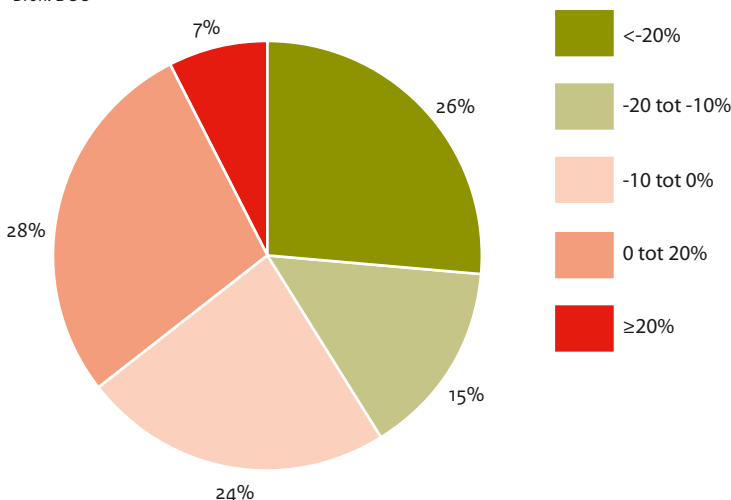
Nieuwe vsv'ers op vo-scholen

- 43% van de scholen laat een daling zien van 40% of meer.
- 40% van de scholen heeft een toename van het aantal vsv'ers.
- 42% van de jongeren, die zonder havo of vwo diploma het vo verlaten, heeft wel een vmbo-diploma.

Nieuwe vsv'ers op mbo-instellingen

- 26% van de mbo-instellingen heeft een reductie van 20% of meer behaald.
- 35% van de mbo-instellingen heeft een toename van het aantal vsv'ers.
- 74% van het aantal nieuwe vsv'ers stroomt uit op het mbo.
- 12% van de jongeren die uitvalt uit het mbo heeft wel een mbo-1 diploma. Dit is echter geen startkwalificatie en daarom worden ze tot vsv'ers gerekend.

Figuur 6: totaal van mbo-instellingen naar hoeveelheid relatieve vsv-reductie in 2008-2009 t.o.v. 2005-2006
Bron: DUO



Tabel 5 bevat een overzicht van de vsv-cijfers van alle mbo-instellingen, als ook hun procentuele ontwikkeling ten opzichte van 2005-2006. De laatste kolom laat het verschil zien tussen voorlopig en definitieve cijfers van het schooljaar 2007-2008 in absolute aantallen. De verschillen tussen de voorlopige en definitieve cijfers zijn voor de meeste scholen gering. Een beperkt aantal mbo-instellingen laat echter - na de accountantscontrole - bijstellingen groter dan 100 vsv-ers (zowel positief als negatief) zien. De reden voor deze bijstellingen ligt in vertraagde school administraties.

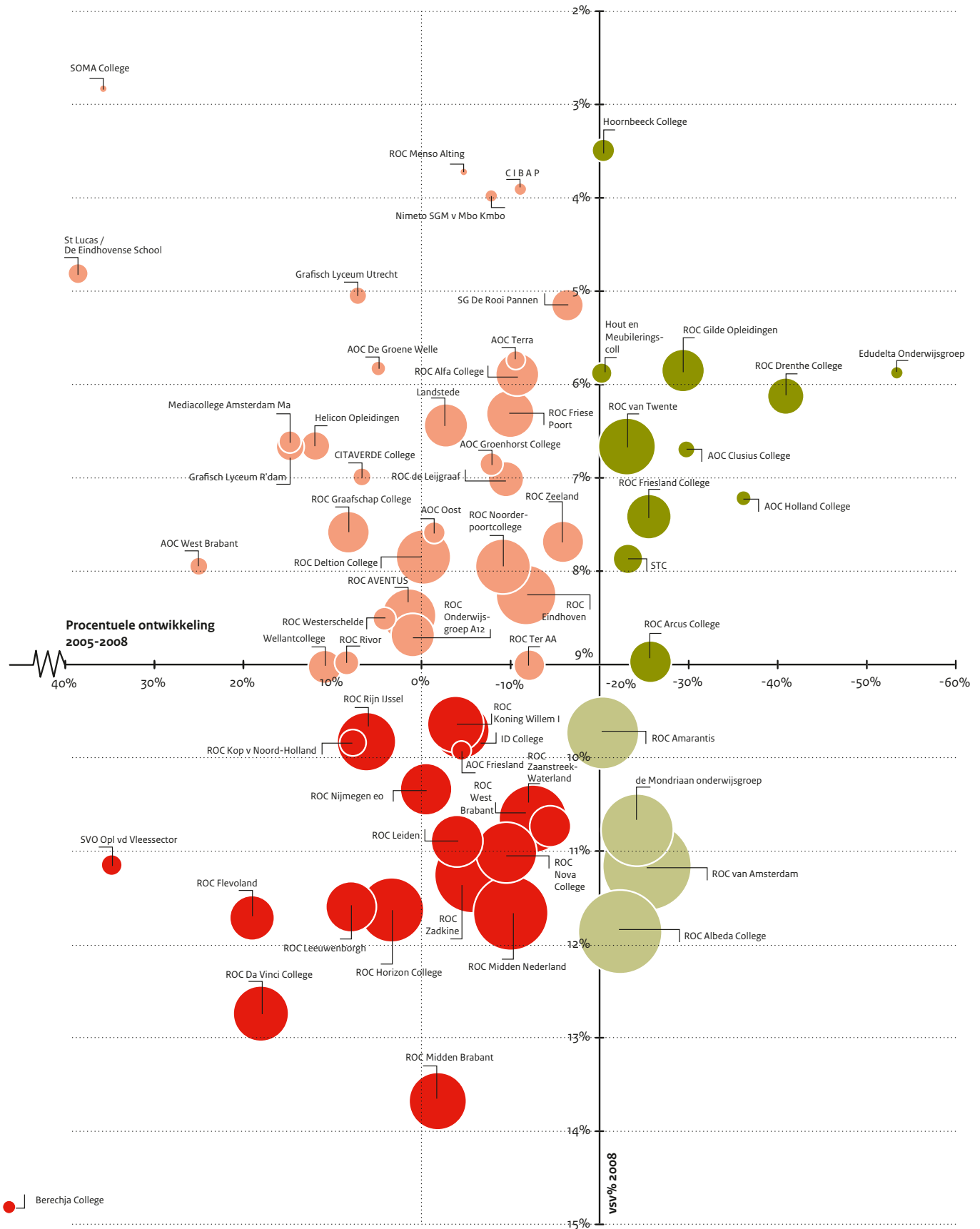
Tabel 5: Een totaal overzicht van de vsv-cijfers van alle mbo-instellingen

Bron: DUO

	2005-2006			2008-2009			Ontwikkeling t.o.v. 2005-2006		Verskil in aantal vsv definitieve cijfers t.o.v. voorlopige cijfers 2007-2008
	Deel-nemer	vsv	%vsv	Deel-nemer	vsv	%vsv	Aantal vsv	%vsv	
AOC Clusius College	1.208	121	10,0%	1.269	85	6,7%	-36	-29,8%	-2
AOC De Groene Welle	1.064	62	5,8%	1.115	65	5,8%	3	4,8%	-4
AOC Friesland	1.127	111	9,8%	1.068	106	9,9%	-5	-4,5%	-6
AOC Groenhorst College	2.125	165	7,8%	2.217	152	6,9%	-13	-7,9%	2
AOC Holland College	880	105	11,9%	928	67	7,2%	-38	-36,2%	0
AOC Oost	1.832	138	7,5%	1.792	136	7,6%	-2	-1,4%	0
AOC Terra	1.882	113	6,0%	1.760	101	5,7%	-12	-10,6%	6
AOC West Brabant	1.113	76	6,8%	1.195	95	8,0%	19	25,0%	-75
BBO de Schalm	3	0	0,0%	1	0	0,0%	0	0%	-1
Berechja College	70	3	4,3%	67	10	14,9%	7	233,3%	0
C I B A P	1.229	54	4,4%	1.228	48	3,9%	-6	-11,1%	0
CITAVERDE College	1.033	90	8,7%	1.373	96	7,0%	6	6,7%	1
De Eindhovense School	1.102	59	5,4%	1.171	82	7,0%	23	39,0%	0
de Mondriaan onderwijsgroep	14.234	1.890	13,3%	13.290	1.432	10,8%	-458	-24,2%	68
Edudelta Onderwijsgroep	749	103	13,8%	817	48	5,9%	-55	-53,4%	-3
Effatha Chr Sch v BBO	10	3	30,0%	9	2	22,2%	-1	-33,3%	0
Grafisch Lyceum R'dam	2.820	190	6,7%	3.269	218	6,7%	28	14,7%	-5
Grafisch Lyceum Utrecht	1.450	84	5,8%	1.782	90	5,1%	6	7,1%	-1
Hanzehogeschool	4	0	0,0%	11	2	18,2%	2	200%	1
Helicon Opleidingen	3.197	210	6,6%	3.529	235	6,7%	25	11,9%	2
Hogeschool INHOLLAND	58	19	32,8%	12	4	33,3%	-15	-78,9%	0
Hogeschool Zeeland	8	3	37,5%	7	4	57,1%	1	33,3%	0
Hoornbeek College	3.989	186	4,7%	4.237	148	3,5%	-38	-20,4%	-10
Hout en Meubileringscoll	1.941	153	7,9%	2.075	122	5,9%	-31	-20,3%	-7
ID College	8.438	919	10,9%	9.043	878	9,7%	-41	-4,5%	54
Landstede	8.083	544	6,7%	8.213	529	6,4%	-15	-2,8%	-14
Leidse Instr Makers Sch	134	3	2,2%	167	3	1,8%	0	0,0%	1
Mediacollege Amsterdam Ma	1.672	122	7,3%	2.116	140	6,6%	18	14,8%	2
Nimeto SGM v Mbo Kmbo	1.138	51	4,5%	1.181	47	4,0%	-4	-7,8%	4
ROC Albeda College	16.658	2.487	14,9%	16.281	1.932	11,9%	-555	-22,3%	82
ROC Alfa College	8.155	576	7,1%	8.721	514	5,9%	-62	-10,8%	27
ROC Amarantis	14.297	1.808	12,6%	14.793	1.441	9,7%	-367	-20,3%	22
ROC Arcus College	5.557	653	11,8%	5.405	485	9,0%	-168	-25,7%	59
ROC AVENTUS	9.816	790	8,0%	9.447	801	8,5%	11	1,4%	9
ROC Da Vinci College	6.583	721	11,0%	6.678	851	12,7%	130	18,0%	13
ROC de Leijgraaf	4.593	389	8,5%	5.018	352	7,0%	-37	-9,5%	-12
ROC Deltion College	10.173	829	8,1%	10.535	827	7,9%	-2	-0,2%	-4
ROC Drenthe College	6.499	633	9,7%	6.104	374	6,1%	-259	-40,9%	29
ROC Eindhoven	12.116	1.122	9,3%	11.992	990	8,3%	-132	-11,8%	46

	2005-2006			2008-2009			Ontwikkeling t.o.v. 2005-2006		Verskil in aantal vsv definitieve cijfers t.o.v. voorlopige cijfers 2007-2008
	Deel-nemer	vsv	%vsv	Deel-nemer	vsv	%vsv	Aantal vsv	%vsv	
ROC Flevoland	4.547	468	10,3%	4.754	557	11,7%	89	19,0%	3
ROC Friese Poort	9.489	701	7,4%	9.993	631	6,3%	-70	-10,0%	-18
ROC Friesland College	8.794	744	8,5%	7.470	554	7,4%	-190	-25,5%	-6
ROC Gilde Opleidingen	8.850	718	8,1%	8.664	507	5,9%	-211	-29,4%	38
ROC Graafschap College	6.467	451	7,0%	6.435	488	7,6%	37	8,2%	17
ROC Horizon College	10.072	1.106	11,0%	9.827	1.143	11,6%	37	3,3%	-16
ROC Koning Willem I	9.255	909	9,8%	9.065	874	9,6%	-35	-3,9%	0
ROC Kop v Noord-Holland	1.804	182	10,1%	1.992	196	9,8%	14	7,7%	2
ROC Leeuwenborgh	6.554	658	10,0%	6.121	710	11,6%	52	7,9%	51
ROC Leiden	6.418	774	12,1%	6.821	743	10,9%	-31	-4,0%	11
ROC Menso Alting	564	21	3,7%	537	20	3,7%	-1	-4,8%	1
ROC Midden Brabant	6.670	926	13,9%	6.645	909	13,7%	-17	-1,8%	0
ROC Midden Nederland	13.876	1.703	12,3%	13.135	1.532	11,7%	-171	-10,0%	11
ROC Nijmegen eo	6.724	743	11,0%	7.148	739	10,3%	-4	-0,5%	19
ROC Noorderpoortcollege	10.585	917	8,7%	10.477	833	8,0%	-84	-9,2%	64
ROC Nova College	9.604	1.130	11,8%	9.277	1.022	11,0%	-108	-9,6%	32
ROC Onderwijsgroep A12	6.564	520	7,9%	6.043	525	8,7%	5	1,0%	-11
ROC Rijn IJssel	8.718	892	10,2%	9.635	947	9,8%	55	6,2%	4
ROC Rivor	1.819	155	8,5%	1.870	168	9,0%	13	8,4%	14
ROC Ter AA	2.920	305	10,4%	2.975	268	9,0%	-37	-12,1%	-1
ROC van Amsterdam	18.960	2.890	15,2%	19.334	2.158	11,2%	-732	-25,3%	289
ROC van Twente	13.942	1.165	8,4%	13.442	896	6,7%	-269	-23,1%	32
ROC West Brabant	11.993	1.447	12,1%	11.882	1.266	10,7%	-181	-12,5%	-107
ROC Westerschelde	1.631	145	8,9%	1.774	151	8,5%	6	4,1%	-3
ROC Zaanstreek-Waterland	4.371	553	12,7%	4.406	473	10,7%	-80	-14,5%	6
ROC Zadkine	14.306	1.658	11,6%	13.883	1.563	11,3%	-95	-5,7%	18
ROC Zeeland	6.433	566	8,8%	6.192	476	7,7%	-90	-15,9%	-9
SG De Rooi Pannen	4.763	335	7,0%	5.435	280	5,2%	-55	-16,4%	-4
SintLucas	1.078	24	2,2%	1.218	33	2,7%	9	37,5%	-3
SOMA College	597	14	2,3%	671	19	2,8%	5	35,7%	2
STC	2.622	319	12,2%	3.113	245	7,9%	-74	-23,2%	7
SVO Opl vd Vleessector	782	92	11,8%	1.112	124	11,2%	32	34,8%	7
Wellantcollege	3.145	277	8,8%	3.401	307	9,0%	30	10,8%	-1
Winderheim	8	0	0,0%				0		0

Figuur 7: de ontwikkeling, het vsv-percentage en het absoluut aantal nieuwe vsv'ers per mbo-instelling in 2008-2009
Bron: DUO



◀ Toelichting figuur 7

Per mbo-instelling worden voor het schooljaar 2008-2009 drie relevante dimensies getoond: het absolute aantal nieuwe vsv'ers, het vsv-percentages en de procentuele ontwikkeling van het absoluut aantal vsv'ers t.o.v. schooljaar 2005-2006.

- De grootte van de cirkel geeft het aantal vsv'ers; dus hoe groter de cirkel, hoe groter de groep nieuwe vsv'ers. Bijvoorbeeld: bij ROC Midden Nederland en ROC Albada College ontstond er een aanzienlijk groter aantal nieuwe vsv'ers dan bij ROC Rivier en ROC Kop van Noord-Holland.
- De horizontale positie van elke cirkel geeft de procentuele ontwikkeling weer van het

aantal nieuwe vsv'ers in schooljaar 2008-2009 t.o.v. 2005-2006. Mbo-instellingen rechts van de as hebben het aantal vsv'ers met 20% of meer teruggedrongen. Mbo-instellingen links van de as hebben een lagere afname dan 20% en een aantal Mbo-instellingen links van de 0%-lijn laat een toename van het aantal vsv'ers zien.

- De verticale positie van elke cirkel geeft het vsv-percentages weer. Het middelpunt van de grafiek ligt bij het gemiddelde van de mbo-instellingen. Mbo-instellingen onder de as hebben een hoger dan gemiddeld percentages vsv'ers. Mbo-instellingen boven de horizontale as hebben een lager dan gemiddeld percentages vsv'ers.

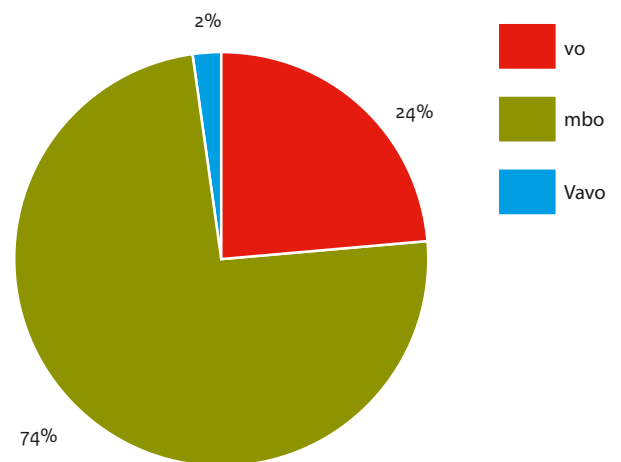
In combinatie:

- De grootte van de cirkel van het ROC Flevoland geeft bijvoorbeeld aan dat deze tot de middencategorie behoort wat betreft het aantal vsv'ers. De positie links van de 0%-lijn betekent dat het aantal vsv'ers is toegenomen met bijna 20%. De positie tamelijk ver onder de horizontale as geeft aan dat het niveau van het percentages vsv'ers hoog is.
- Het ROC Twente combineert met een positie rechtsboven in de figuur een gunstige ontwikkeling in het aantal vsv'ers met een laag procentueel niveau.

5. Onderwijsniveau en diploma-kenmerken nieuwe vsv'ers

- Het vavo heeft het hoogste percentage vsv'ers (12,8%). Dit is absoluut echter maar een kleine groep. Het grootste deel van de uitvallers komt uit het mbo (74%).
- Zowel het vavo (-33%) als het vo (-38,6%) hebben ten opzichte van 2005-2006 een reductie boven het landelijk gemiddelde behaald. Het mbo heeft een afname van 12,9%.
- 42% van de jongeren, die zonder startkwalificatie het vo verlaten, heeft wel een vmbo-diploma behaald.
- 12% van de jongeren die uitvallen op het mbo heeft wel zijn of haar mbo-1 diploma behaald.
- 58% van de totale groep nieuwe vsv'ers heeft een vmbo-diploma. 9% van de totale groep verlaat de school met een mbo-1 diploma.

Figuur 8: totale groep nieuwe vsv'ers naar schoolsoort in 2008-2009
Bron: DUO



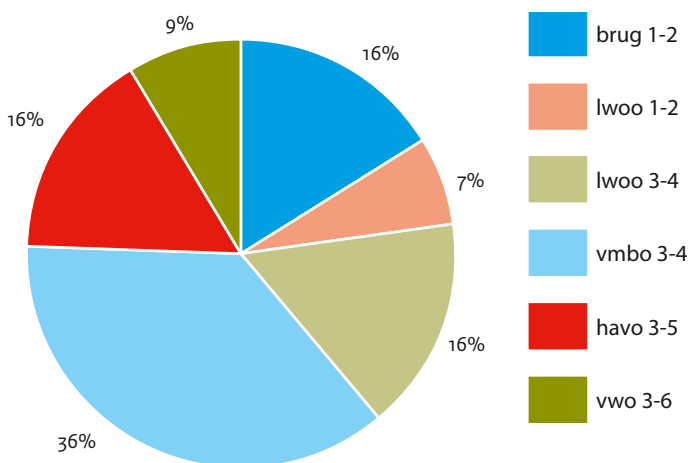
Tabel 6: nieuwe vsv'ers naar onderwijsniveau en diplomakenmerken in 2008-2009
Bron: DUO

	leerlingen/ deelnemers 1 oktober		vsv met vmbo diploma		vsv met mbo1 diploma		vsv zonder diploma		vsv totaal		% nieuwe vsv'ers		VSV- reductie t.o.v. 2005-2006
	2005/ 2006	2008/ 2009	2005/ 2006	2008/ 2009	2005/ 2006	2008/ 2009	2005/ 2006	2008/ 2009	2005/ 2006	2008/ 2009	2005/ 2006	2008/ 2009	
Totaal	1.307.635	1.311.712	30.337	24.574	2.827	3.741	20.926	14.292	54.090	42.607	4,1%	3,2%	-19,8%
vo	908.652	908.619	6.584	4.226	58	77	9.836	5.807	16.478	10.110	1,8%	1,1%	-38,6%
mbo	389.711	396.115	23.028	19.852	2.762	3.652	10.484	8.097	36.274	31.601	9,3%	8,0%	-12,9%
Vavo	9.272	6.978	725	496	7	12	606	388	1.338	896	14,4%	12,8%	-33,0%

Nieuwe vsv'ers in het vo

- De grootste groep vsv'ers (52%) komt uit het lwoo 3-4 en vmbo 3-4. Een deel hiervan heeft wel zijn vmbo-diploma, maar is (nog) niet gestart aan een vervolgopleiding.
- De grootste afname van vsv'ers is bewerkstelligd in lwoo 3-4 en vmbo 3-4.
- Wat opvalt is de afname van vsv in havo 3-5 en vwo 3-6. Vorig jaar was hier nog een toename te zien. De vsv-percentages liggen in deze groepen echter nog steeds beneden het vo- en landelijk gemiddelde. 25% van het aantal vsv'ers uit het vo ontstaat uit havo 3-5 en vwo 3-6.

Figuur 9: totale groep nieuwe vsv'ers in het vo naar onderwijssoort in 2008-2009
Bron: DUO



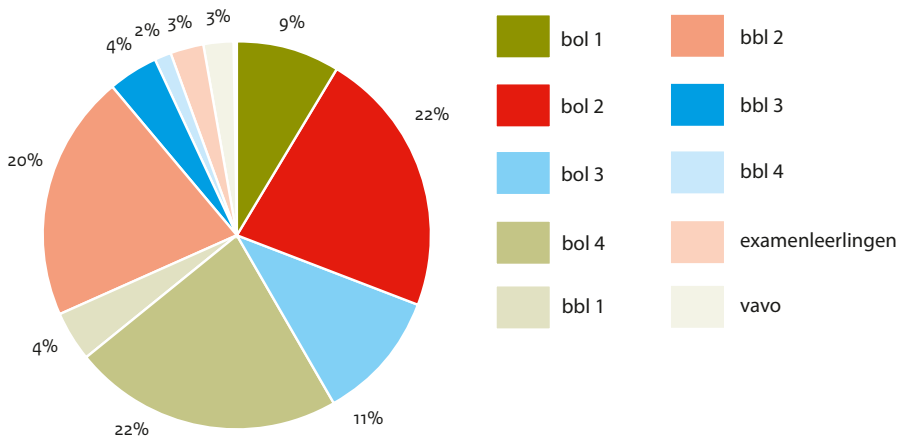
Tabel 7: nieuwe vsv'ers in het vo naar onderwijssoort in 2008-2009
Bron: DUO

	2005-2006			2008-2009			%VSV-ontwikkeling t.o.v. 2005-2006
	Deelnemers	Aantal VSV	%VSV	Deelnemers	Aantal VSV	%VSV	
VO totaal	908.652	15.219	1,7%	908.619	10.110	1,1%	-33,6%
brug 1-2	337.038	1.817	0,5%	324.730	1.609	0,5%	-11,4%
lwoo 1-2	54.627	1.080	2,0%	51.951	677	1,3%	-37,4%
brug 3	6.444	19	0,3%	6.621	4	0,1%	-78,9%
lwoo 3-4	43.845	2.814	6,4%	48.093	1.641	3,4%	-41,7%
vmbo 3-4	181.890	6.773	3,7%	164.186	3.681	2,2%	-45,7%
havo 3-5	136.097	1.774	1,3%	148.518	1.601	1,1%	-9,8%
vwo 3-6	148.711	942	0,6%	164.520	897	0,5%	-4,8%

Nieuwe vsv'ers in het mbo

- De grootste groep vsv'ers komt uit bol2, bol4 en bbl2. Gezamenlijk zijn deze niveaus verantwoordelijk voor bijna tweederde van het aantal vsv'ers in het mbo.
- Op niveau 1 is het percentage vsv het hoogste (35%). Een deel van deze jongeren heeft echter wel zijn mbo-1 diploma behaald.
- De grootste procentuele reductie is gerealiseerd in de bol. In de bbl is bij sommige niveau's echter nog steeds een stijging van het aantal nieuwe vsv'ers te zien.

Figuur 10: totale groep nieuwe vsv'ers naar onderwijssoort mbo in 2008-2009
Bron: DUO



Tabel 8: nieuwe vsv'ers in het mbo per onderwijssoort in 2008-2009
Bron: DUO

	2005-2006			2008-2009			%VSV-ontwikkeling t.o.v. 2005-2006
	Deelnemers	Aantal VSV	%VSV	Deelnemers	Aantal VSV	%VSV	
MBO (exclusief vavo)	389.711	36.274	9,3%	396.115	31.601	8,0%	-12,9%
bol 1	12.592	4.577	36,3%	8.637	2.883	33,4%	-37,0%
bol 2	63.160	9.382	14,9%	56.491	7.179	12,7%	-23,5%
bol 3	67.919	4.586	6,8%	69.068	3.564	5,2%	-22,3%
bol 4	169.605	7.762	4,6%	172.062	7.278	4,2%	-6,2%
bbl 1	3.095	1.306	42,2%	3.444	1.360	39,5%	4,1%
bbl 2	37.219	5.810	15,6%	44.383	6.623	14,9%	14,0%
bbl 3	24.893	1.559	6,3%	27.866	1.390	5,0%	-10,8%
bbl 4	7.026	452	6,4%	8.606	497	5,8%	10,0%
examenleerlingen 1	134	81	60,4%	199	108	54,3%	33,3%
examenleerlingen 2	1.413	385	27,2%	1.830	389	21,3%	1,0%
examenleerlingen 3	1.655	235	14,2%	2.096	167	8,0%	-28,9%
examenleerlingen 4	1.000	139	13,9%	1.433	163	11,4%	17,3%
vavo	8.404	1.188	14,1%	6.978	896	12,8%	-24,6%

Tabel 9: nieuwe vsv'ers in het mbo per sector in 2008-2009

Bron: DUO

	2005-2006			2008-2009			%VSV-ontwikkeling t.o.v. 2005-2006
	Deelnemers	Aantal VSV	% VSV	Aantal VSV	% VSV		
mbo totaal (excl. vavo)	389.711	36.274	9,3%	396.115	31.601	8,0%	-12,9%
economie	142.857	15.474	10,8%	137.053	11.983	8,7%	-22,6%
landbouw	19.785	1.462	7,4%	20.881	1.356	6,5%	-7,3%
techniek	109.273	11.001	10,1%	116.076	10.602	9,1%	-3,6%
zorg en welzijn	117.796	8.337	7,1%	119.945	7.343	6,1%	-11,9%
combinatie				2.160	317	14,7%	

6. Achtergrondkenmerken nieuwe vsv'ers in Nederland

Leeftijd

- Binnen de groep vsv'ers is de grootste groep te vinden bij de 18 jarigen. Hier is ook een toename van het aantal vsv'ers te zien.

Tabel 10: nieuwe vsv'ers naar leeftijd in 2008-2009
Bron: DUO

	2005-2006			2008-2009			%VSV-ontwikkeling t.o.v. 2005-2006
	Deelnemers	Aantal VSV	% VSV	Deelnemers	Aantal VSV	% VSV	
Totaal	1.307.635	54.090	4,14%	1.311.733	42.608	3,25%	-21,2%
=<13	150.227	715	0,5%	147.381	431	0,3%	-39,7%
14	188.583	1.478	0,8%	181.586	788	0,4%	-46,7%
15	192.014	1.810	0,9%	184.438	930	0,5%	-48,6%
16	189.668	4.455	2,3%	184.312	2.194	1,2%	-50,8%
17	179.722	10.832	6,0%	186.698	5.530	3,0%	-49,0%
18	150.607	11.481	7,6%	163.535	12.212	7,5%	6,4%
19	105.276	8.801	8,4%	108.159	8.242	7,6%	-6,3%
20	76.719	6.380	8,3%	75.904	5.520	7,3%	-13,5%
21	47.075	4.649	9,9%	48.867	3.889	8,0%	-16,4%
22	27.745	3.489	12,6%	30.853	2.871	9,3%	-17,7%

Etniciteit¹

Het aantal vsv'ers is onder allochtone jongeren sterker gedaald dan onder autochtone jongeren (ten opzichte van het schooljaar 2007-2008). Met name bij de Antilliaanse/Arubaanse, Surinaamse en Marokkaanse jongens is recent een daling ingezet. Tot dusver bleef het vsv-percentage onder hen vrijwel stabiel.

- Ongeveer twee derde van alle vsv'ers is autochtoon.
- Het vsv percentage is onder allochtonen hoger dan onder autochtonen (respectievelijk 5,0% en 2,8%).

- De afname van vsv'ers ligt bij allochtonen hoger (-22,5%) dan bij autochtonen (-17,3%). Het percentage vsv ligt bij niet-westerse allochtonen hoger dan bij westerse allochtonen (5,2% t.o.v. 3,9%).
- Het aantal nieuwe vsv'ers is sterk gedaald onder deelnemers met een Surinaamse achtergrond (-21,0%). Het percentage vsv'ers met Arubaans/Antilliaanse achtergrond is nog altijd hoog (7%) en daalt ook minder snel dan gemiddeld (8,7% t.o.v. het landelijk gemiddelde van ruim 19%).
- Onder de niet westerse allochtonen hebben de deelnemers met een Turkse achtergrond het laagste percentage vsv, 4,6%.

Tabel 11: nieuwe vsv'ers naar etniciteit in 2008-2009

Bron: DUO

	2005-2006			2008-2009			%VSV-ontwikkeling t.o.v. 2005-2006
	Deelnemers	Aantal VSV	% VSV	Deelnemers	Aantal VSV	% VSV	
Autochtoon	1.020.389	34.319	3,4%	1.025.436	28.369	2,8%	-17,3%
Allochtoon	286.378	18.362	6,4%	286.297	14.239	5,0%	-22,5%
westerse allochtonen	81.626	4.131	5,1%	77.864	3.040	3,9%	-26,4%
niet westerse allochtonen	201.658	13.350	6,6%	206.249	10.629	5,2%	-20,4%
onbekend	3.094	882	28,5%	2.184	569	26,1%	-35,5%

Tabel 12: nieuwe vsv'ers naar niet-westerse achtergrond, 2008-2009

Bron: DUO

Niet westerse allochtonen	2005-2006			2008-2009			%VSV-ontwikkeling t.o.v. 2005-2006
	Deelnemers	Aantal VSV	% VSV	Deelnemers	Aantal VSV	% VSV	
Totaal	201.658	13.350	6,6%	206.249	10.629	5,2%	-20,4%
Suriname	38.557	2.671	6,9%	36.307	2.112	5,8%	-20,9%
Aruba/Nederlandse Antillen	15.479	1.183	7,6%	15.505	1.081	7,0%	-8,6%
Turkije	44.734	2.672	6,0%	47.424	2.185	4,6%	-18,2%
Marokko	41.153	2.723	6,6%	41.785	2.374	5,7%	-12,8%
Overige niet-west allochtonen	61.735	4.101	6,6%	65.228	2.877	4,4%	-29,8%

¹ Autochtoon: Persoon van wie beide ouders in Nederland zijn geboren, ongeacht het land waar iemand zelf is geboren.

Allochtoon: Persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren.

Niet-westerse allochtoon: Allochtoon met als herkomstgroepering één van de landen in de werelddelen. Afrika, Latijns-Amerika en Azië (excl. Indonesië en Japan) of Turkije.

Westerse allochtoon: Allochtoon met als herkomstgroepering één van de landen in de werelddelen Europa (excl. Turkije), Noord-Amerika en Oceanië of Indonesië of Japan.

Verdacht van een misdrijf

- In de groep vsv'ers zijn meer jongeren verdacht¹ van een misdrijf² in zowel de vo als de mbo-categorie.
- Er zijn duidelijke verschillen te zien tussen de diverse leerjaren en leerniveaus. In het vmbo leerjaar 3 is meer dan een kwart van de vsv'ers verdacht geweest van een misdrijf in de 3 jaren voorafgaand aan de schooluitval. Van de vsv'ers in niveau 1 van het mbo is meer dan een derde verdacht van een misdrijf.
- In de vier grootste gemeenten van Nederland (G4) liggen de percentages voor de hele groep onderwijsdeelnemers hoger, 27% van de nieuwe vsv'ers is verdacht geweest van misdrijf, terwijl bij de niet-vsv'ers dit 7% is.

Tabel 13: Percentage vsv verdacht van een misdrijf naar leerjaar/niveau in 2007-2008 (voorlopige cijfers)

Bron: CBS/Korps landelijke Politie Diensten (KLPD), 2007, 2006, 2005

	vsv'ers verdacht van een misdrijf		niet vsv'ers verdacht van een misdrijf	
Totaal vo en mbo	10.140	22%	56.010	4%
vo totaal	1.860	15%	23.540	3%
vo Leerjaar 1-2	430	15%	5.000	1%
vo Vmbo leerjaar 3	390	28%	6.340	6%
vo Vmbo leerjaar 4	850	16%	7.360	7%
vo Havo 3-5/vwo 3-6	190	7%	4.850	2%
mbo totaal	8.280	24%	32.470	9%
mbo niveau 1	1.790	38%	2.370	28%
mbo niveau 2	4.350	28%	12.970	15%
mbo niveau 3	870	16%	7.000	8%
mbo niveau 4	1.270	15%	10.140	6%

¹ Verdacht van misdrijf (CBS): Een leerling is verdacht van een misdrijf als de leerling met een proces-verbaal is geregistreerd in het Herkenningsdienst Systeem (HKS) van de politie, in de drie kalenderjaren voorafgaand aan het moment waarop wordt vastgesteld of de leerling die in het basisjaar stond ingeschreven een voortijdig schoolverlater is (namelijk, 1 oktober van het daar op volgende schooljaar). Bij het schooljaar 2007-2008 gaat het over de kalenderjaren 2007, 2006, 2005.

² Misdrijf (CBS): Strafbare feit van de zware soort, als zodanig aangeduid in de strafwetten.

Jeugdwerkloosheid

- Jongeren zonder startkwalificatie hebben vaker te maken met jeugdwerkloosheid dan jongeren met startkwalificatie. Het percentage ligt circa twee keer zo hoog. Ook fluctueert het percentage werklozen onder de groep vsv'ers meer.
- De gevolgen van de economische recessie zijn zichtbaar vanaf het 1e kwartaal van 2009. De jeugdwerkloosheid is gedurende 2009 flink toegenomen.
- Jongeren zonder startkwalificatie zijn het sterkst getroffen. In het derde kwartaal van 2009 was 21,3% werkloos. Dit betreft een stijging van 10,3%-punt vergeleken met het voorgaande jaar. De stijging is aanzienlijk minder (2,6%-punt) onder jongeren met een startkwalificatie.
- 21,7% van de mannen zonder startkwalificatie (15 tot 23 jaar) was in het derde kwartaal van 2009 werkloos. Dit betreft een stijging van 11,3%-punt t.o.v. het voorgaande jaar. Bij de mannen met een startkwalificatie (15 tot 23 jaar) steeg het percentage werkloosheid met 4,1%-punt.
- 20% van de vrouwen zonder startkwalificatie (15 tot 23 jaar) was in het derde kwartaal van 2009 werkloos. Dit is een stijging van 7,9%-punt t.o.v. het jaar daarvoor. Bij vrouwen met een startkwalificatie is het werkloosheidspercentage niet verder gestegen t.o.v. het jaar daarvoor.

Tabel 14: jeugdwerkloosheid van 15 tot 23 jaar in percentages en veranderingen in procentpunt ten opzichte van het voorgaande jaar, zelfde kwartaal

Bron: CBS, EBB

Periode	Totaal	met startkwalificatie		zonder startkwalificatie		Verschil t.o.v. gelijk kwartaal voorgaand jaar	
		met startkwalificatie	zonder startkwalificatie	met startkwalificatie	zonder startkwalificatie		
2006 1e kwartaal	14,5%	10,1%	19,4%	-0,5%	-3,0%		
2007 1e kwartaal	10,3%	6,5%	14,8%	-3,6%	-4,6%		
2008 1e kwartaal	9,3%	6,2%	13,1%	-0,3%	-1,7%		
2009 1e kwartaal	12,3%	9,3%	17,0%	3,1%	3,9%		
2006 2e kwartaal	8,8%	6,0%	12,0%	3,3%	-7,7%		
2007 2e kwartaal	8,2%	5,2%	11,8%	-0,8%	-0,2%		
2008 2e kwartaal	7,9%	5,7%	10,4%	0,4%	-1,3%		
2009 2e kwartaal	11,9%	8,4%	17,2%	2,7%	6,8%		
2006 3e kwartaal	11,5%	8,6%	15,2%	-4,0%	-3,2%		
2007 3e kwartaal	8,3%	6,0%	11,1%	-2,5%	-4,1%		
2008 3e kwartaal	8,1%	6,3%	11,0%	0,3%	-0,1%		
2009 3e kwartaal	13,8%	8,9%	21,3%	2,6%	10,3%		
2006 4e kwartaal	10,2%	6,8%	14,8%	-3,5%	-1,4%		
2007 4e kwartaal	8,7%	5,9%	12,5%	-0,9%	-2,3%		
2008 4e kwartaal	8,5%	5,7%	12,6%	-0,1%	0,1%		

7. Bronnen en berekeningswijze voor het aantal voortijdig schoolverlaters

Onderwijsnummer en het meten van het aantal nieuwe vsv'ers

Elke jongere die in Nederland bekostigd onderwijs volgt heeft een persoonsgebonden nummer onderwijs dat het volgen van leerlingen en hun persoonskenmerken (leeftijd, geslacht, etniciteit en onderwijsniveau) mogelijk maakt. Deze gegevens zijn opgeslagen in het Basisregister Onderwijs (Bron). Op basis van dit onderwijsnummer wordt voortijdig schoolverlaten op landelijk, regionaal en instellingsniveau in kaart gebracht. Met deze berekeningsmethode is vanaf 2005 een constante en betrouwbare vergelijking tussen jaren mogelijk en zijn trends goed zichtbaar. De convenanten Aanval op Schooluitval 2008-2011 zijn op basis van deze berekeningsmethode afgesloten.

Het ministerie van OCW informeert jaarlijks in het voorjaar de Tweede Kamer over de voorlopige vsv-cijfers van het voorgaande schooljaar. De inhoud van deze bijlage is gebaseerd op de voorlopige cijfers van het schooljaar 2008-2009. De vsv-cijfers zijn pas 'definitief' wanneer er op de - door de onderwijsinstellingen aangeleverde - in- en uitschrijvinggegevens een accountantsverklaring is afgegeven. Voor

Wanneer een leerling gedurende een schooljaar het onderwijs verlaat, zonder startkwalificatie, dan wordt deze leerling gerekend tot voortijdig schoolverlater. Jaarlijks wordt er op 1 oktober (T) gekeken welke leerlingen het voorgaande jaar (T-1) stonden ingeschreven. Wanneer een leerling op 1 oktober (T) niet meer ingeschreven staat en nog niet in het bezit is van een startkwalificatie, dan is dit volgens de definitie een voortijdig schoolverlater. Leerlingen die gedurende het schooljaar uitvallen, maar op 1 oktober weer zijn ingeschreven worden niet aangemerkt als schoolverlater¹.

regio's, instellingen en sectoren geldt dat indien er in het peiljaar reeds een laag percentage vsv'ers was, dit dan invloed heeft op de reductie. Het is dan immers lastiger de beoogde vsv-reducties, afgesproken in de convenanten te realiseren.

Categorieën deelnemers die wel/niet worden geteld als vsv'ers in de verschillende berekenwijzen

	landelijke cijfers	regionale cijfers
Leerlingen ouder dan 22 jaar (t+1)	Nee	Nee
In buitenland wonende	Nee	Nee
Emigratie	Nee	Nee
Overledenen	Nee	Nee
Personen uitgeschreven uit GBA	Nee	Nee
Leerlingen in het Praktijkonderwijs	Nee	Nee
Examineerders en overige niet voor bekostiging aangemelde mbo-deelnemers	Ja	Nee
Uitval vanuit vavo	Ja	Nee
Internationaal Baccalaureaat/Engelse stroom	Nee	Nee
Inschatting doorstroom naar VSO en declaratie- PRO	Ja	Nee

¹ Dit is de berekeningswijze van vsv'er zoals gedefinieerd in de convenanten 2008-2011. Binnen de RMC- wetgeving geldt echter dat een leerling als vsv'er wordt gemeld en geregistreerd zodra deze een maand ongeoorloofd afwezig is geweest van een opleiding.

Landelijke en regionale cijfers

Een beperkte groep jongeren wordt meegenomen als vsv'er in de berekeningsmethode terwijl ze een opleiding volgen. Dit omdat de onderwijssectoren waar deze leerlingen onderwijs volgen (nog) niet met het persoonsgebonden nummer onderwijs werken. Het landelijke vsv-cijfer kan voor een gedeelte van deze jongeren worden gecorrigeerd omdat er op landelijk niveau aanvullende informatie over bekend is. Deze correcties zijn niet mogelijk op de cijfers op regionaal, gemeentelijk en onderwijsinstellingniveau.

Het landelijk vsv-cijfer wordt gecorrigeerd met het aantal leerlingen dat binnen een schooljaar overstapt naar het voortgezet speciaal onderwijs (vso). Het landelijke vsv-cijfer wordt verder gecorrigeerd met het aantal examendeelnemers, overige niet-bekostigde mbo-deelnemers en vavo-deelnemers. Examendeelnemers en overige niet-bekostigde mbo-deelnemers zijn deelnemers die wel onderwijs volgen aan een mbo-instelling, maar waarvoor de instelling geen bekostiging aanvraagt.

De cijfers in de VSV-Atlas op landelijk niveau zijn volgens de landelijke berekeningsmethode tot stand gekomen. De cijfers in de VSV-Atlas op regionaal, gemeente en instellingsniveau zijn volgens de regionale berekeningsmethode tot stand gekomen; uitsluitend op basis van de in- en uitschrijvingen die onderwijsinstellingen aanleveren aan de IB-Groep voor bekostiging. De correcties zoals toegepast op landelijk niveau zijn hier niet toe te passen.

Het ontbreken van de examendeelnemers, de overige niet-bekostigde deelnemers en de vavo deelnemers in de berekening voor de convenanten verlaagt het aantal nieuwe vsv'ers, omdat deze deelnemers aan het begin van het schooljaar niet worden meegeteld en daardoor ook geen nieuwe voortijdig schoolverlaters kunnen worden. Aan de andere kant worden de deelnemers die, zonder een startkwalificatie, doorstromen als examendeelnemer, als overige niet-bekostigde deelnemer of als deelnemer aan het vso geteld als nieuwe vsv'er. Dit geeft een verhogend effect op het aantal vsv'ers. Het verhogende effect is groter dan het verlagende effect, zodat per saldo op regio-, gemeente- en instellingsniveau meer nieuwe vsv'ers worden geteld dan op landelijk niveau.

Specifieke groepen

De vsv-telling op basis van Bron kan in meer of mindere mate afwijken van het aantal vsv'ers op basis van eigen administraties. Een kleine groep jongeren wordt meegeteld als vsv'er terwijl deze jongeren wél een opleiding volgen die (rechtstreeks) opleidt tot een startkwalificatie. Het gaat bijvoorbeeld om leerlingen die – zonder startkwalificatie – overstappen naar het particulier onderwijs (bijvoorbeeld Luzac of Schoevers), naar een opleiding in het buitenland of naar het speciaal onderwijs. Deze leerlingen worden in de berekening als vsv'er geteld, doordat deze instellingen (nog) niet zijn aangesloten op Bron. Ook jongeren die een diploma mbo-1 én een betaalde baan hebben, worden noodgedwongen als vsv'er meegerekend. Zij zijn volgens de Wet educatie en beroepsonderwijs geen vsv'er, maar worden wel in het vsv-cijfer meegeteld. Dit, omdat in Bron geen arbeidsmarktgegevens zijn opgenomen en niet is te zien welke vsv'er een betaalde baan heeft. Op dit moment lopen er verschillende onderzoeken om de omvang van deze specifieke groepen in beeld te krijgen. Uiteindelijk kan deze informatie op landelijk niveau leiden tot een beperkte bijtelling van de vsv-cijfers. Echter, aangezien deze situatie op regionaal niveau al aanwezig was in de nul-meting, heeft dit voor de berekening van de prestatiebonus geen gevolgen.

Bijlage VSV-brief 2010

Nieuwe voortijdig schoolverlaters
Convenantjaar 2008-2009
Voorlopige cijfers

Productie:

Projectdirectie Voortijdig Schoolverlaten
www.aanvalopschooluitval.nl

Ontwerp:

Balyon, www.balyon.com

Kaarten:

DUO, www.ocwduo.nl

Druk:

Koninklijke de Swart, www.kds.nl

Uitgave:

februari 2010

Aan de inhoud van deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.